

Говор првог потпредседника Владе Србије и министра спољних послова Ивице Дачића на новогодишњем пријему у Министарству спољних послова за чланове дипломатског кора и представнике медија:

„Ваше екселенције,
Даме и господо,
Драги пријатељи,

Данас је тзв. Српска нова година. Уз добродошлицу у Министарство спољних послова Републике Србије на наш традиционални новогодишњи пријем, дозволите да Вам пожелим срећну и успешну годину пред нама и да вам уједно захвалим за добру и плодотворну сарадњу коју смо имали током 2018. године. Уверен сам да ћемо тако наставити и током ове године у којој нас очекује много заједничког посла и заједничког напора да још више унапредимо наше односе и побољшамо досадашњу сарадњу.

Ми смо задовољни резултатима које је Република Србија остварила на спољнополитичком плану у прошлој години, упркос бројним изазовима и нимало једноставним приликама које владају на светској позорници. Као отворена и добронамерна чланица међународне заједнице, Република Србија је настојала да очува и афирмише своје националне интересе, поштујући међународне обавезе и принципе, никада на штету односа са другим партнерима. И убудуће ћемо наставити да градимо односе и партнерства на бази дијалога, међусобног уважавања и поштовања преузетих обавеза - са свима, без обзира на то да ли нам се ставови по појединим питањима подударају или, пак, разилазе, али увек имајући у виду заштиту и промоцију наших националних интереса, како то раде све земље на свету.

Прошлу, 2018. годину, обележила је изузетно динамична дипломатска активност Републике Србије, како на билатералном, тако и на мултилатералном плану, остварили смо заиста велики број сусрета на највишем нивоу, а досадашњи планови наговештавају да ћемо у истом, ако не и у интензивнијем ритму наставити и током 2019. године. Са посебним задовољством желим да истакнем да сам током прошле године боравио у званичним посетама државама на готово свим континентима. У Африци, боравио сам у Мароку, Анголи, Мозамбику, Бурундију, Лесоту, и Унији Комора.

У Европи, посетио сам Аустрију, СР Немачку, Француску, Италију, Турску, Шпанију, Португалију, Црну Гору, Свету Столицу и Кипар. Посетама Бразилу, Мексику, Суринаму, Комонвелту Доминике, Гренади и Доминиканској Републици интензивирао је дијалог и са државама региона Латинске Америке и Кариба. У САД сам боравио неколико пута. Од земаља Азије, боравио сам у званичним посетама Индији, Непалу и Шри Ланки.

У години иза нас били смо добри домаћини великом броју највиших и високих званичника других земаља. Поменуо бих посете председника Израела, премијера Јапана, председника Кипра и Украјине, потпредседника Индије, министара иностраних послова Русије, Словачке, Аустрије, Данске, Француске, Грчке, Канаде, БиХ, Румуније, Украјине, Либаиа, Египта, Ирана, Марока, Алжира, Уније Комора, Суринама, Лесота, Кабо Вердеа, Либерии, Гане.

Не желим да изоставим ни бројне билатералне сусрете са страним званичницима на маргинама састанака различитих међународних организација.

У години која је пред нама, наш приоритет остаће очување интереса Републике Србије у вези са Косовом и Метохијом, при чему нећемо одустати од наше посвећености дијалогу и опредељености за компромис, како бисмо пронашли свеобухватно, дуготрајно и стабилно решење. С тим у вези, желим да истакнем да Република Србија остаје привржена начелима међународног права и желим да искористим ову прилику да још једном захвалим свим државама које нису признале једнострано проглашену независност Косова на њиховој принципијелној позицији и подршци коју све ове године пружају Србији поштовањем њеног суверенитета и територијалног интегритета. Желео бих, такође, да захвалим и државама које су уважиле наше аргументе и донеле одлуку о повлачењу признања једнострано проглашене независности Косова. Да вас подсетим још једном, дванаест држава је до сада донело одлуку о повлачењу признања и зато желим и овом приликом да искажем захвалност Унији Комора, Либерии, Бурундију, Лесоту, Мадагаскару, Комонвелту Доминике, Гренади, Папуи Новој Гвинеји, Соломонским Острвима, које су у 2018. години повукле признање и што су на тај начин показале да су на страни права и правде и тиме дале шансу дијалогу до постизања трајног и компромисног решења.

Желим да још једном захвалим и свим државама које су подржале позицију Србије и гласале против пријема „Косова“ у Интерпол и да истакнем да их је овом приликом било више него када се 2015. године гласало за пријем „Косова“ у УНЕСКО. Тада су 92 државе гласале за пријем, овог пута тај број је значајно смањен – 76, што јасно показује да је подршка „Косову“ много мања него што се настоји представити. То је још једна потврда да су се међународне околности промениле и да једнострано потези Приштине више не могу да прођу.

Поводом неких примедби да наше настојање да земље повуку признање ЈПНК угрожава дијалог, подсетићу вас да сам ја као премијер започео Бриселски дијалог 2012. године и да је од тада 26 земаља признало „Косово“. Па како тада није био угрожен дијалог? Да ли неко може да сматра да одлука Мадагаскара од 25.11.2017. године да призна „Косово“ није угрожавала дијалог, а да је одлука Мадагаскара од 5.12.2018. године да повуче признање угрожава дијалог? Како ико може да тражи од Србије да престане да ради на

повлачењу признања, када саме те земље које то од нас траже позивају друге да признају „Косово“? Или да нама замерају што смо радили на спречавању пријема „Косова“ у Интерпол, а да су те исте земље веома активно радиле на пријему „Косова“, чак и уз слање нота другим земљама да подрже „Косово“. Ми јесмо за договор са Приштином, али на сваки њихов једностранни акт који није договорен, реаговаћемо снажно на заштити наших интереса. Као што бисте и ви то радили.

Инсистирали смо и наставићемо да инсистирамо да Приштина, у циљу стабилности и економског напретка, учествује у раду регионалних организација и иницијатива, али само уз поштовање договорених аранжмана у оквиру Бриселског дијалога. Сведоци смо да је регионална сарадња угрожена управо због непоштовања постигнутих договора од стране приштинских власти - ЦЕФТА је само један опасан пример, што говори у прилог чињеници да међународна заједница, посебно ЕУ, треба да посвети додатну пажњу региону, адекватно реагује према Приштини и обезбеди да се договори поштују. У супротном, све што је изузетно тешко изграђено досад, може лако да се уруши.

Приступање Републике Србије Европској унији остаје и даље наш кључни спољнополитички приоритет. Наш циљ је да обезбедимо даљу подршку држава чланица и институција ЕУ у преговарачком процесу Србије, што у условима изласка Велике Британије из ЕУ, унутрашњих изазова у Унији, као и огромних спољнополитичких изазова и све мање интересовања за политику проширења, није нимало лак задатак. Нисмо задовољни отварањем само четири преговарачка поглавља у току протекле године. Република Србија је била спремна да број отворених поглавља буде већи. Овај број отворених поглавља не одражава реалан напредак у реформским процесима који су у току у нашој земљи и веома смо заинтересовани да се наши унутрашњи напори валоризују и кроз преговарачки процес са Европском Унијом, што ће, надам се, бити случај током 2019. године. У том смислу очекујемо да избори за Европски парламент неће утицати на динамику преговарачког процеса и да ће реформски процеси у Србији бити препознати кроз отварање већег броја поглавља. Овом приликом желим Румунији успешно председавање Савету ЕУ и надам се да ће политику проширења држати као један од приоритета. Такође, изражавам очекивање да ће ЕУ наставити да игра конструктивну улогу као посредник у дијалогу између Београда и Приштине, када се за то стекну услови.

У складу са нашим спољнополитичким приоритетима, велику пажњу током прошле године посветили смо и јачању односа са државама нашег непосредног окружења. Желимо да са свима градимо пријатељске односе, да тражимо заједничке интересе уместо да стално инсистирамо на ономе што нас раздваја. Истакао бих овом приликом да је најзначајнија активност у односима са Хрватском била посета председника Србије Александра Вучића Загребу, која је дала импулс обнови рада мешовитих комисија за отворена питања између две земље. И у изборној години у БиХ одржавали смо редован дијалог са представницима оба ентитета. Реализована је моја званична посета Подгорици, као и сусрети на високом нивоу са Македонијом и Словенијом. Настављен је узлазни тренд у односима са Турском и Грчком, разменом посета на високом и највишем нивоу. Са овим земљама, као и са Кипром, одржане су седнице високих савета за сарадњу, а са Словенијом и Мађарском и заједничке седнице влада. Настављена је сарадња у трилатералним и квадрилатералним форматима са земљама региона. Са Бугарском и Румунијом су реализоване узајамне

посете на високом и највишем нивоу.

Прошле године обележили смо 180 година од успостављања дипломатских односа са Руском Федерацијом. Поводом овог значајног јубилеја, Републику Србију је посетио министар иностраних послова Руске Федерације Сергеј Лавров. Посебну част ми представља то што ми је мој колега Лавров том приликом уручио Орден пријатељства Руске Федерације. Нас двојица смо се прошле године сусрели седам пута - поред његове посете Србији и моје три посете Руској Федерацији, нас двојица смо се током прошле године видели и у Бањалуци, Милану и Њујорку. У посети Москви два пута је боравио председник Републике Александар Вучић и имао је привилегију да буде један од ретких званичника коме је указана част да присуствује паради подовом Дана победе 9.маја. Предстојећу посету председника Руске Федерације Владимира Путина Републици Србији доживљавамо као прилику за даље јачање сарадње и снажну потврду пријатељских односа наше две земље. О томе сведочи и орден Александра Невског који је председник Путин доделио председнику Вучићу.

Билатералној сарадњи са Кином посебан печат дао је сусрет председника Вучића са кинеским председником Си Ђинпингом и премијером Ли Кеђиангом, током Самита Светског економског форума. Интензивну сарадњу наставили смо и у оквиру иницијативе Кине и 16 земаља Централне и Источне Европе, кроз потписивање три важна међудржавна споразума са кинеском страном, а као важан сегмент наше сарадње издвојићу и недавно отварање Културног центра Републике Србије у Пекингу.

Важан јубилеј обележили смо и са САД, а реч је о 100 година од подизања српске заставе на Белој кући у знак почаст жртвама које је Србија поднела у Првом светском рату. Овај леп и, за односе наше две земље, веома важан историјски дан, који је свечано обележен пригодним пријемом у Вашингтону, као и симболичним подизањем заставе у резиденцији америчког амбасадора у Београду, коинцидирало је са конструктивним дијалогом и више разумевања наших америчких партнера за питања од значаја за Републику Србију. Имао сам прилику да се током 2018. године сретнем са тадашњим државним секретаром Рексом Тилерсоном и саветником за националну безбедност Џоном Болтоном, а недавно сам се видео и са актуелним државним секретаром Мајком Помпеом. Желимо да са САД градимо што боље односе у складу са историјским пријатељством из два светска рата.

Србију је током прошле године посетио и министар иностраних послова Француске Ле Дриан, док је планирана посета председника Макрона, нажалост, морала да буде одложена, али се надамо да ће она врло скоро бити реализована.

Позицију Србије на међународном плану додатно смо побољшали добијањем статуса придруженог члана у Међународној организацији франкофоније, затим у Заједници земаља португалског говорног подручја, као и у Пацифичкој алијанси.

Са великим задовољством желим да истакнем да су у 2018. години настављене активности на реализацији пројекта „Свет у Србији“, који је настао на иницијативу Министарства спољних послова, за школску 2017-2018. годину, као и на отпочињању

пројекта у школској 2018-2019. години.

У области безбедносне политике, Србија се и даље руководи политиком војне неутралности и доприноса у подели одговорности у суочавању са безбедносним изазовима. Посвећеност Србије Заједничкој безбедносној и одбрамбеној политици ЕУ потврдили смо нашом спремношћу да, у складу са сопственим могућностима, допринесемо европским политикама у овој области, наставком учешћа у мисијама и операцијама УН-а и ЕУ. Србија тренутно учествује у четири мисије ЕУ и шест мисија и операција под окриљем Уједињених нација са укупно 290 припадника Војске Србије, чиме је у односу на број становника трећи по реду контрибутор у Европи.

Односи са НАТО-ом кроз Програм Партнерство за мир за Србију представљају важну област спољне и безбедносне политике. Партнерском сарадњом са НАТО-ом се ни на који начин не угрожава позиција војне неутралности Србије и могу да изразим своје задовољство што наши НАТО партнери такву позицију разумеју и поштују. НАТО мисија КФОР има посебан значај за српску заједницу на Косову и Метохији. Нажалост, безбедносна ситуација у Покрајини захтева несмањено присуство КФОР-а и драго нам је што и бројне чланице НАТО-а препознају овај проблем. Такође, изузетно ценимо гаранције НАТО-а да снаге безбедности косовских Албанаца наоружане дугим цевима, како год да се те снаге зову или се буду звале, немају приступ северу Косова и Метохије без сагласности КФОР-а и представника локалних српских заједница.

Даме и господо,

Као допринос светској баштини мира и антифашизма имао сам част да у седишту Уједињених нација у Њујорку у јануару прошле године отворим изложбу под називом "Јасеновац – право на незаборав", која је организована у оквиру пројекта обележавања Међународног дана Холокауста. Била је то прва изложба у историји Уједињених нација посвећена страдањима Срба у овом озлоглашеном логору и једна од највећих изложби организованих у УН-у на тему Холокауста и геноцида. Она је дала скроман допринос очувању универзалних вредности човечанства и глобалних напора УН у циљу спречавања појаве ревизије и рехабилитације неонацистичких и неофашистичких идеологија и искључивости свих облика дискриминације и фанатизма.

У 2018. години значајну пажњу посветили смо и јачању наше конзуларне мреже, па је тако отворена Конзуларна канцеларија Генералног конзулата Републике Србије у Бањалуци, са седиштем у Требињу и Конзуларна канцеларија Генералног конзулата Републике Србије у Мостару са седиштем у Дрвару. Предузете су активности на проширењу мреже почасних конзула Републике Србије у иностранству, и то у оним државама где је установљен интерес за унапређење билатералних односа и ефикаснију конзуларну заштиту наших грађана и правних лица. Са низом земаља закључени су споразуми о релаксацији визног режима, у циљу јачања економских, културних и туристичких веза, а у складу са нормативом и стандардима ЕУ. Српски пасош је на листи пасоша са којима се најлакше путује у свету са 37. места на ком се налазио 2017. године, скочио на 31. место у 2018. години.

У плану је даљи развој конзуларних односа, ширење и модернизација конзуларне мреже

и подизање квалитета конзуларних услуга нашим грађанима у свету.

Драги пријатељи,

На почетку године желим још једном да вам се захвалим на досадашњој интензивној сарадњи и да вас позовем да такву сарадњу не само одржимо, већ и да је још више унапредимо. Што се тиче овог Министарства, мојих сарадника и мене лично, биће нам као и до сада задовољство да останемо у сталној и плодној комуникацији на добробит наших укупних односа. Желим вам добро здравље и много успеха у раду у 2019. години.

Хвала вам и живели!"

{youtube}Cq31LffkZoY{/youtube}

{joomplucat:1725 limit=5|columns=3}